

Realitat Virtual Immersiva

Disseny de nous entorns virtuals per treballar l'empatia amb homes condemnats per delictes de violència de gènere

Nicolas Barnes

Psicòleg Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada
Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat
Predoctoral researcher IDIBAPS

**Intervenció sobre els agressors de Violència de Gènere:
tancats o en la comunitat?**

Barcelona, 2 de març de 2022

CP Mas d'Enric

CP Quatre Camins

CP Lledoners

Secretaria de Mesures Penals, Reparació i Atenció a la Víctima (SMPRAV)

Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS)

Virtual Bodyworks

Interns dels diferents Centres Penitenciaris

Avís legal

Reconeixement CC BY

Aquesta obra està subjecte a la llicència de Reconeixement 4.0 Internacional de Creative Commons.

Si voleu veure una còpia d'aquesta llicència accediu a <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Així, doncs, sou lliure de compartir (copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format) i adaptar (remesclar, transformar i crear a partir del material per a qualsevol finalitat, fins i tot comercial) sempre que se citi l'autor del text i la font (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada). <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

Sumari

Objectius

Contextualització i Marc teòric - conVRself

Nou escenari de RV: conVRself adaptat a presons

La recerca: disseny experimental i resultats

Conclusions, propostes de present i de futur

Objectius

OBJECTIU PRINCIPAL

Millorar els programes de rehabilitació per homes que exerceixen la violència sobre la seva parella.

Implementar **metodologies d'última generació** en tractaments psicològics en l'àmbit de la violència de gènere en els nostres centres penitenciaris.

Disseny d'un **nou entorn virtual**, diferent als utilitzats fins el moment, en que es contempli un diàleg entre agressor i víctima (imaginada)

Personalitzar al màxim aquest entorn virtual per treballar l'**empatia** i, potser altres necessitats criminògenes

- Explorar les **causes** de la conducta de l'agressor.
- Explorar a què **atribueix** l'agressor l'aparició de la seva conducta violenta.
- Explorar el nivell de **consciència de problema** que té l'agressor.
- Explorar si l'agressor disposa de **respostes alternatives** a l'ús de la violència amb la seva parella.

Contextualització

VIOLENCIA DE GÉNERO >

Una de cada cuatro mujeres en el mundo ha sufrido violencia física o sexual por parte de su pareja en algún momento de su vida

El estudio más completo hasta la fecha, con la base de datos global de la OMS, alerta de “cifras alarmantes”, también entre las jóvenes. España, con un 16%, es uno de los países con menos incidencia

El País, 17/02/2022

Article 16 – Preventive intervention and treatment programmes

- 1 Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up or support programmes aimed at **teaching perpetrators of domestic violence to adopt non-violent behaviour in interpersonal relationships with a view to preventing further violence and changing violent behavioural patterns.**
- 2 Parties shall take the necessary legislative or other measures to set up or support treatment programmes aimed at preventing perpetrators, in particular sex offenders, from re-offending.
- 3 In taking the measures referred to in paragraphs 1 and 2, Parties shall ensure that the safety of, support for and the human rights of victims are of primary concern and that, where appropriate, these programmes are set up and implemented in close co-ordination with specialist support services for victims.

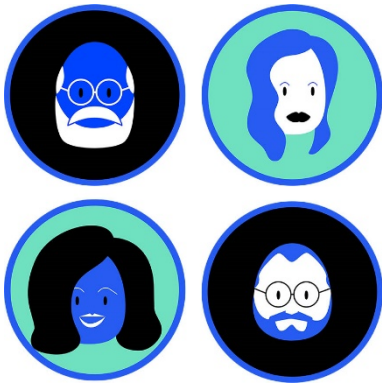
Conveni d'Istanbul
2011

Marc teòric – auto conversa

Il·lustració: Leonard Beard pel *The Guardian*

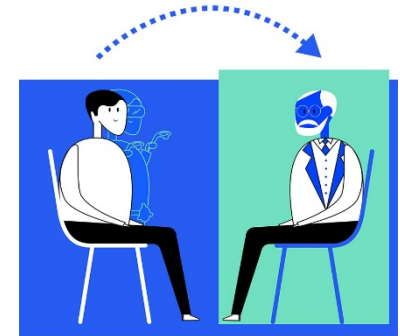
Marc teòric – conVRself

1. Tria el teu avatar

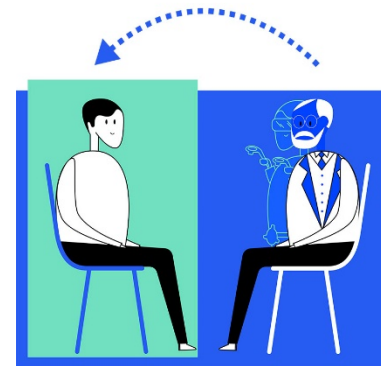
2. Explica el teu problema

3. Canvia la perspectiva

4. Dona el teu propi consell

5. Torna al teu avatar original i escolta...

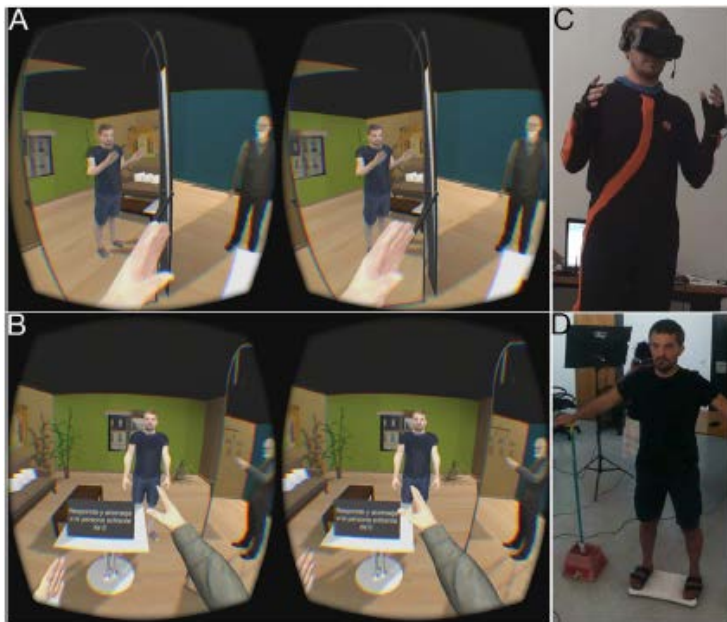
Marc teòric – auto conversa

SCIENTIFIC REPORTS

OPEN Conversations between self and self as Sigmund Freud—A virtual body ownership paradigm for self counselling

Received: 27 March 2015
Accepted: 27 July 2015
Published: 10 September 2015

Sofia Adelaide Osimo^{1,2}, Rodrigo Pizarro^{1,2}, Bernhard Spanlang^{1,2} & Mel Slater^{1,2,3}

- Quan el conseller s'assembla a Freud, els participants milloren el seu estat d'ànim en comparació amb la situació en que el conseller és una representació pròpia.

- demostra el poder de propietat del cos virtual per efectuar canvis cognitius.

Marc teòric – auto conversa

SCIENTIFIC REPORTS

OPEN An experimental study of a virtual reality counselling paradigm using embodied self-dialogue

Received: 9 August 2018
Accepted: 3 July 2019
Published online: 29 July 2019

Mel Slater^{1,5}, Solène Neyret¹, Tania Johnston^{1,5}, Guillermo Iruretagoyena^{1,2},
Mercè Álvarez de la Campa Crespo^{1,5}, Miquel Alabèmia-Segura³, Bernhard Spanlang^{2,4} &
Guillem Feixas^{3,5}

- El procés d'alternança entre el seu propi cos i el cos de Freud és important per obtenir resultats psicològics exitosos.

- Experiment realitzat amb 58 persones, 29 han realitzat intercanvi corporal i altres 29 han realitzat només exercici on parlaven amb un personatge de Freud amb guió.

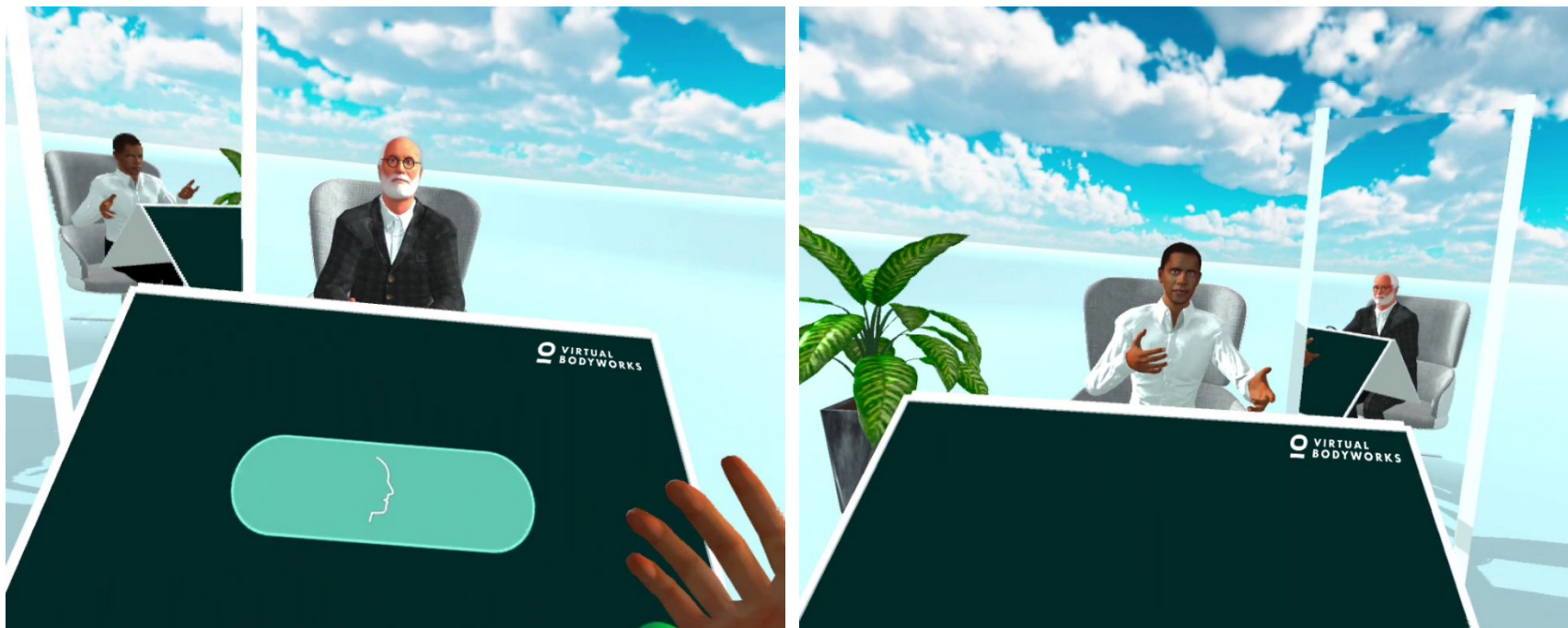
- Es considera el mètode *embodied self dialogue* (auto conversa) com una possible estratègia d'auto ajuda.

Marc teòric – auto conversa

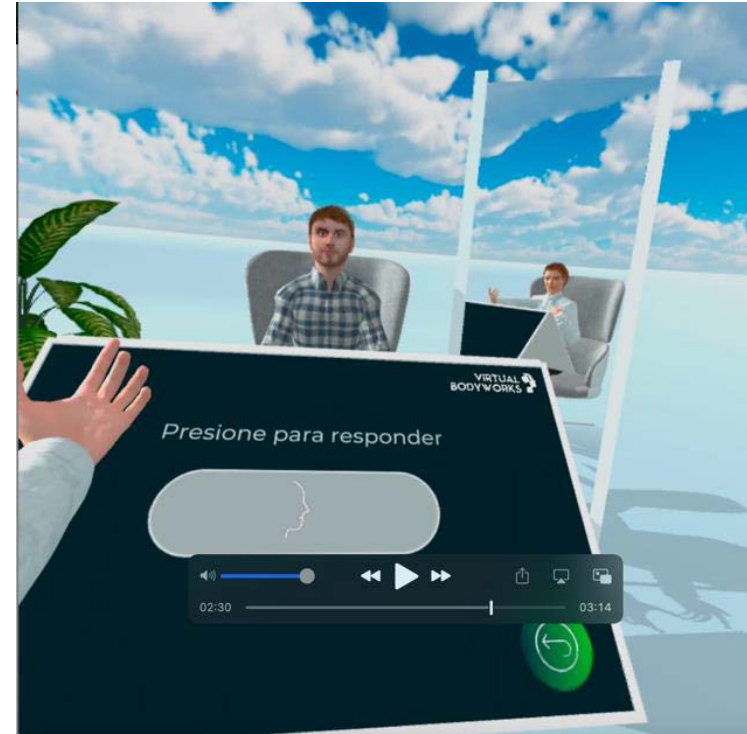
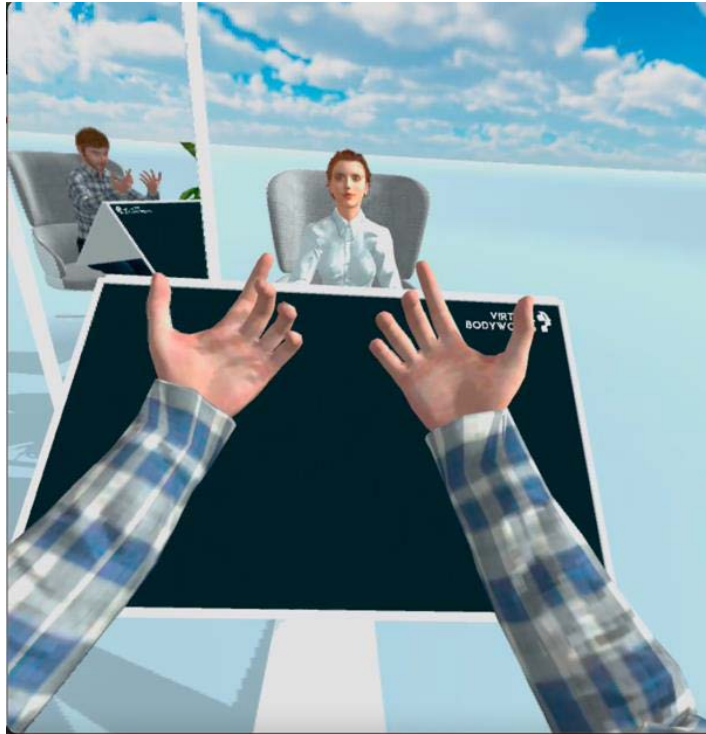
Dialogar amb un mateix a través de la RV modifica la perspectiva dels problemes personals i un te capacitat de ser més objectiu amb les seves preocupacions.

Els **resultats** mostren que l'estat d'ànim dels participants milloren en ambdós casos però especialment quan reben els seus consells a través del cos de Freud, en comparació als consells donats per l'avatar semblant a cada participant.

Marc teòric – auto conversa

auto conversa adaptat a presons

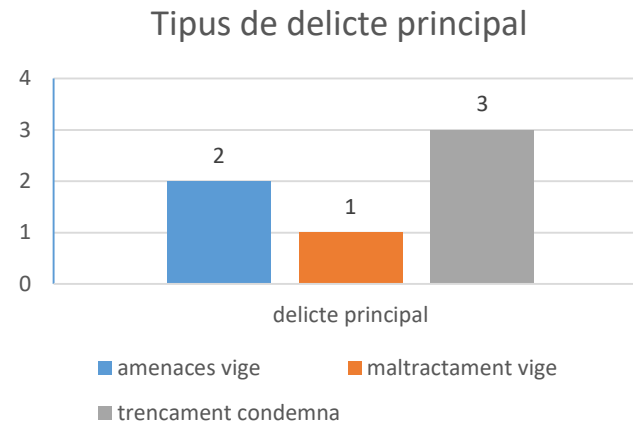
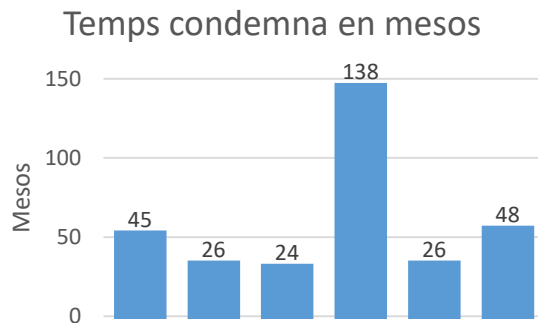
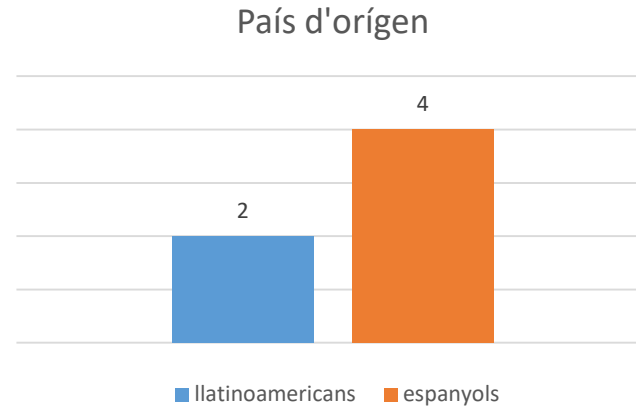
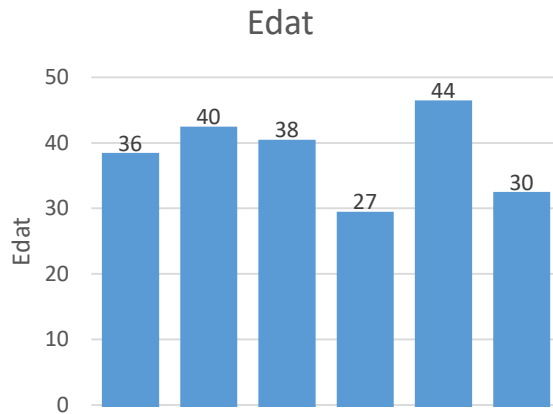
La recerca – disseny experimental i resultats

PRE	INTERVENCIÓ	POST (després de la RV)
IRI Interpersonal Reactivity Index (Davis, 1980)	Interacció amb una víctima imaginada en RV <ul style="list-style-type: none">• L'intern te un avatar estàndard.• Preguntes pre gravades de la víctima.• Els interns responen cada qüestió.• Canvien al cos de la dona i escolten les seves pròpies respostes.• Canvien de nou al seu propi avatar masculí i escolten la víctima fer la següent pregunta.	Preguntes de tipus qualitatiu POST RV qüestionari (immediatament després de la RV) IRI Interpersonal Reactivity Index (Davis, 1980)

- Com estàs?
- Per què penses que em vas fer tot allò...? Per quin motiu?
- Ets conscient del mal que m'has fet...?
- Estàs penedit?
- Creus que has canviat en alguna cosa...? Si trobes una altra parella... penses que tornaràs a fer el mateix?
- I ara... que penses fer amb la teva vida?

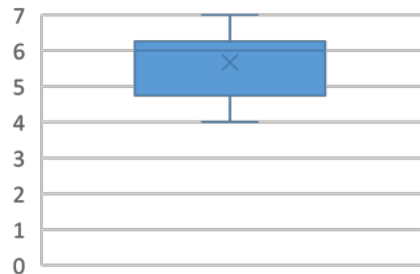
La recerca – disseny experimental i resultats

Mostra: 8 interns (menys dos) → estudi pilot

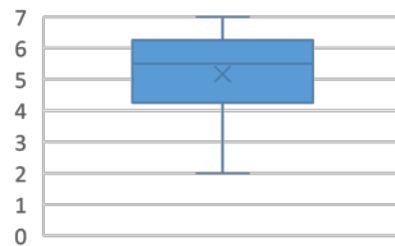

La recerca – disseny experimental i resultats

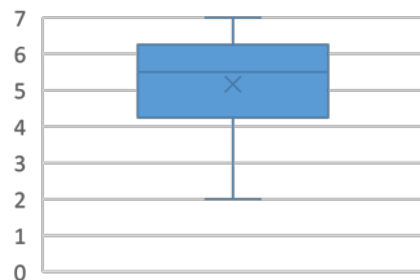
	1.reconocido hombre	2. mirar abajo hombre	3. espejo hombre	4. movimientos hombre
Valid	6	6	6	6
Mean	5.667	5.167	5.167	5.000
Std. Deviation	1.033	1.722	1.722	2.000
Minimum	4.000	2.000	2.000	2.000
Maximum	7.000	7.000	7.000	7.000

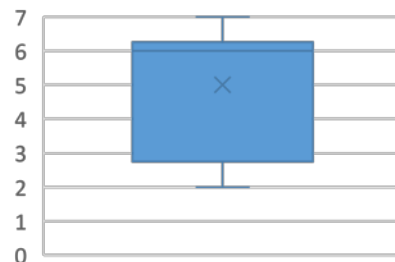
1. M'he reconegut a mi mteix en el cos virtual que estava sentat al davant de la meva exparella

2. Quan estava assegut davant la meva exparella sentia que el cos virtual que veia al mirar cap a baix era el meu propi cos

3. Quan estava assegut davant la meva exparella sentia que el cos virtual que veia en mirar el mirall era el meu propi cos

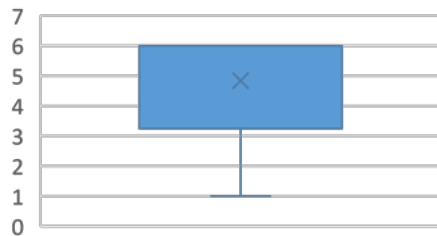

4. Quan estava assegut davant la meva exparella sentia que els moviments del cos virtual eran causats pels moviments del meu propi cos

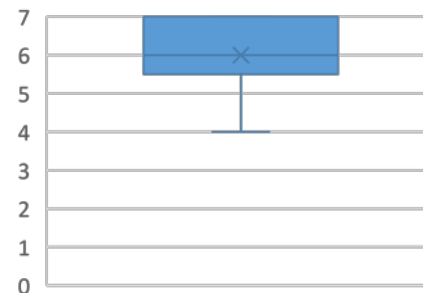
embodiment en l'avatar masculí

La recerca – disseny experimental i resultats

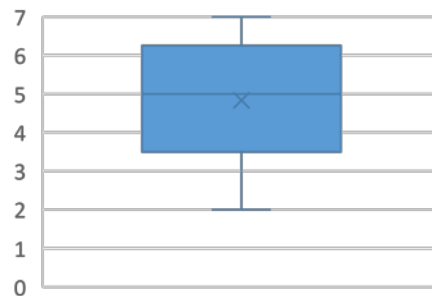
	5.	6. espejo – víctima	7. movimientos – víctima
Valid	6	6	6
Mean	4.833	6.000	4.833
Std. Deviation	2.041	1.095	1.835
Minimum	1.000	4.000	2.000
Maximum	6.000	7.000	7.000

5. Quan estava al cos de la meua exparella, encara que el cos virtual no s'assemblava a mi físicament, sentia que el cos virtual que jo veia en mirar al mirall era el meu propi cos

6. Quan estava al cos de la meua exparella, sentia que el cos virtual que jo veia en mirar el mirall era el meu propi cos

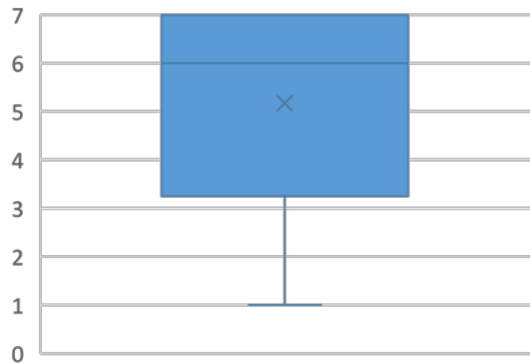

7. Quan estava al cos de la meua exparella, sentia que els moviments del cos virtual eren la causa dels moviments del meu propi cos

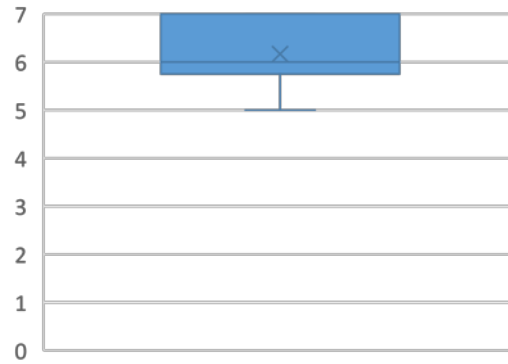
embodiment en l'avatar femení

La recerca – disseny experimental i resultats

	8. presencia	9. copresencia
Valid	6	6
Mean	5.167	6.167
Std. Deviation	2.317	0.753
Minimum	1.000	5.000
Maximum	7.000	7.000

8. He tingut la sensació d'estar assegut a la sala virtual (7 representa la sensació que tens normalment quan estàs es un lloc)

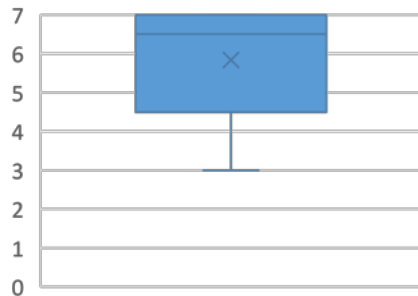

9. He tingut la sensació d'estar compartint la sala virtual amb l'altra persona, com si realment estés amb ella en el mateix lloc

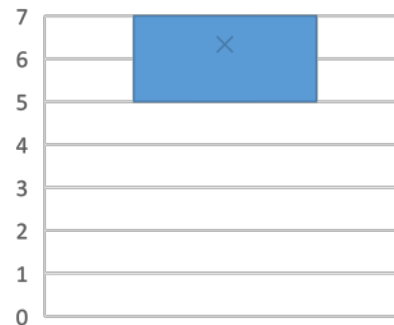
Presència i copresència

La recerca – disseny experimental i resultats

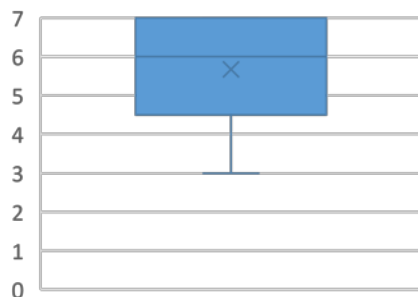
	10. conversacion otros	11. conversacion mi	12. comodo victima	13. nervioso victima
Valid	6	6	6	6
Mean	5.833	6.333	5.667	3.500
Std. Deviation	1.602	1.033	1.633	1.871
Minimum	3.000	5.000	3.000	1.000
Maximum	7.000	7.000	7.000	6.000

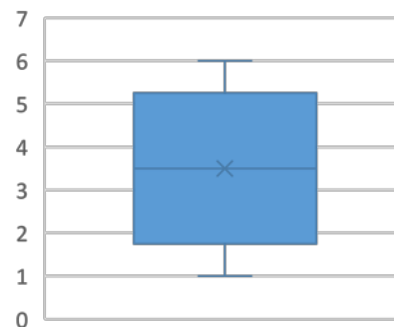
10. He tingut la sensació de que la
conversa entre l'altra persona i jo
estava realment passant

11. He sentit que l'altra persona
m'estava parlant a mi:

12. M'he sentit còmode en la
conversa amb l'altra persona (la
meva exparella)

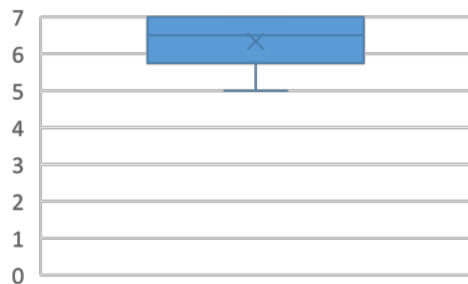

13. L'altra persona (la meva
exparella) m'ha fet sentir nervios:

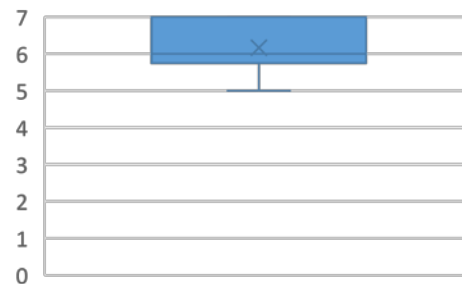
**Copresència i
interacció amb
l'altra persona**

La recerca – disseny experimental i resultats

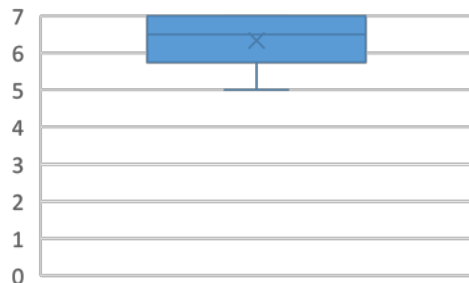
	14. respuesta emocional	15. comportamiento	16.
Valid	6	6	6
Mean	6.333	6.167	6.333
Std. Deviation	0.816	0.753	0.816
Minimum	5.000	5.000	5.000
Maximum	7.000	7.000	7.000

14. La meva resposta emocional ha estat la mateixa que hagués tingut en una situació real

15. La meva conducta ha estat la mateixa que hagués tingut en una situació real

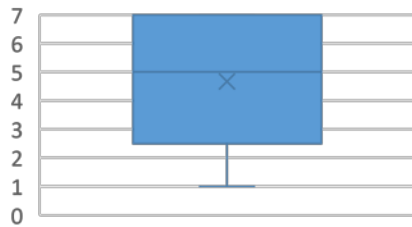

16. Els meus pensaments en relació a aquesta experiència que he tingut han estat els mateixos que hagués tingut en una situació real

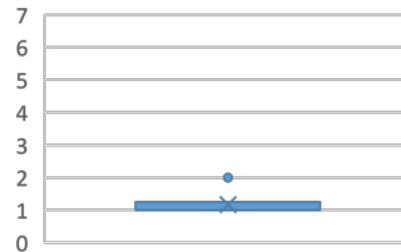
Resposta emocional, conducta i pensament

La recerca – disseny experimental i resultats

	17. ruido	18. mareado	19. real
Valid	6	6	6
Mean	4.667	1.167	4.333
Std. Deviation	2.338	0.408	2.066
Minimum	1.000	1.000	1.000
Maximum	7.000	2.000	6.000

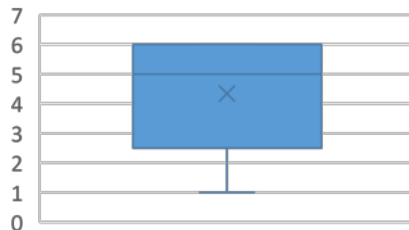

17. Fins a quin punt eres conscient dels sorolls de fons de la sala real en la qual estaves tenint aquesta experiència de Realitat Virtual?

18. Fins a quin punt et vas sentir marejat durant la experiència, si es que et vas marejar?

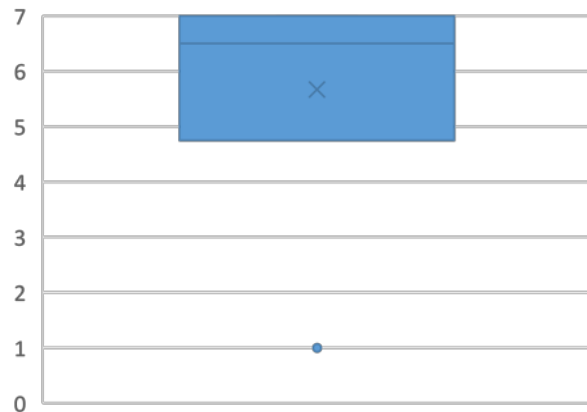
Altres

19. Quan penses sobre la experiència que has tingut, recordes la sala virtual com a imatges que has vist o com un lloc en el que has estat?

La recerca – disseny experimental i resultats

20. ajuda prevencion	
Valid	6
Mean	5.667
Std. Deviation	2.338
Minimum	1.000
Maximum	7.000

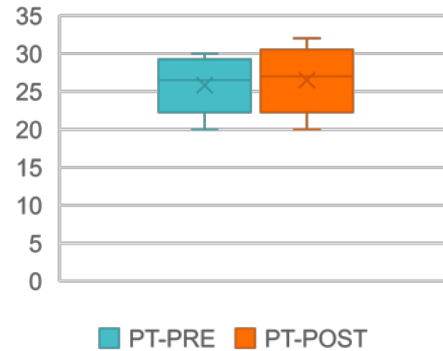
20. Penses que aquest tipus d'experiència pot ajudar en la prevenció de la violència en la parella?

Utilitat de la RV en prevenció de violència amb la parella

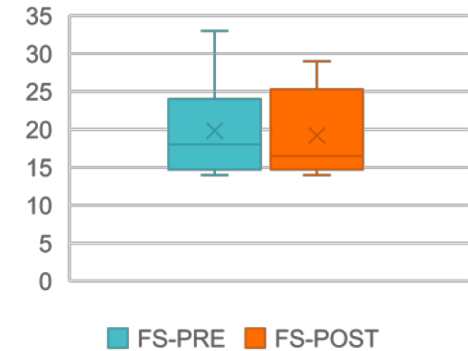
La recerca – resultats en EMPATIA

	N	Mean	SD	SE
PT-PRE	6	25.833	3.869	1.579
PT-POST	6	26.500	4.461	1.821
FS-PRE	6	19.833	6.940	2.833
FS-POST	6	19.167	6.047	2.469
EC-PRE	6	26.833	4.665	1.905
EC-POST	6	28.500	3.619	1.478
PD-PRE	6	17.000	5.254	2.145
PD-POST	6	16.333	5.502	2.246

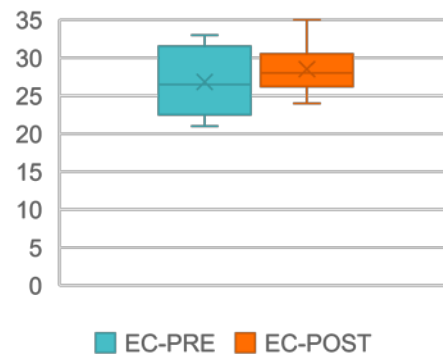
Perspective taking

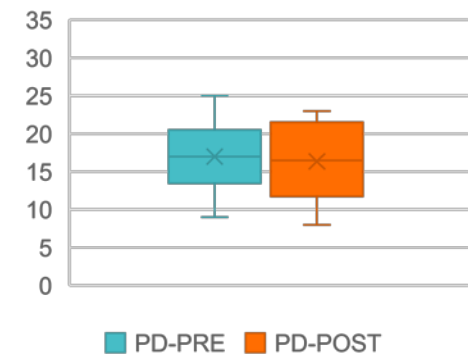
Fantasy

Empathic concern

Personal distress

Conclusions, propostes de present i de futur

I ells... què en pensen?

“El haver pogut explicar el perquè de tal situació...”

“Poder posar-me al lloc de la víctima i comprendre com ha pogut arribar a sentir-se”

“Quan la noia em pregunta si soc conscient del mal que li he causat”

“Ha estat molt important ja que m’imaginava a mi mateix parlant amb la meva ex parella de veritat, com en una mena de mediació per demanar-li disculpes i tenir una conversa <<controlada>>”

“Doncs he sentit l’empatia a la víctima i sembla real. Et fa sentir el que sent la víctima.”

“Per mi no ha estat molt impactant sinó més aviat com una conversa normal”

Conclusions, propostes de present i de futur

I ells... què diuen?

Conclusions, propostes de present i de futur

**Disseny de l'actual
recerca**

- Ampliar la mostra
- Correccions en l'escena
- Instruments d'avaluació

Conclusions, propostes de present i de futur

VR per GENERE

Virtual Reality Prevention of Gender-Violence in Europe based on Neuroscience of Embodiment, peRspective and Empathy

Empatia?

- Altres constructes psicològics
- Reconeixement delictes
- Responsabilitat
- Alternatives per la resolució de conflictes

Perfils criminals

- Personalitzar el tractament
- Adaptació a les diferents necessitats criminògenes
- R-N-R

Realitat Virtual

- Efectes de l'*embodiment*
- Nous escenaris de Realitat Virtual

Moltes gràcies!

Nicolás Barnes

Psicòleg de la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada
Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat
Predoctoral researcher IDIBAPS

nbarnes@gencat.cat